

ЛИПОВСЬКА Наталія Анатоліївна

д-р наук з держ. упр., проф., завідувач каф. держ. упр.

та місцевого самоврядування ДРІДУ НАДУ

ORCID: 0000-0002-9288-4733

ШИРОКОВ Сергій Борисович

аспірант ДРІДУ НАДУ

ORCID: 0000-0003-0168-6756

ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Обґрунтовуються вектори розвитку публічного управління у сфері національно-патріотичного виховання в Україні. Розглядаються причини депатріотизації українського суспільства, наслідком чого стало розмивання ціннісно-мотиваційного ядра національної самосвідомості, різке зниження почуття єдності і гідності. Описуються шляхи розвитку системи національно-патріотичного виховання після Революції гідності. Обґрунтовується, що в основі системи національно-патріотичного виховання лежить ідея зміцнення української державності як консолідуючого чинника розвитку суспільства, формування патріотизму та утвердження національних цінностей.

Доводиться, що формування патріотизму в умовах сучасної української дійсності має здійснюватися як заходами державного впливу, так і заходами, що включають активізацію всіх елементів системи публічного управління. Процес формування патріотичної свідомості має багатоаспектний характер та спрямований на поліпшення якості життя, сімейне виховання, формування історичної пам'яті, ширше використання в ідеологічній та виховній роботі символічної та обрядової сторін, подолання недооцінки їх важливості, розумне поєднання місцевої та загальнодержавної символіки, виховання патріотизму в середовищі політичної та економічної еліти.

Ключові слова: патріотизм, національно-патріотичне виховання, патріотична свідомість, публічне управління у сфері національно-патріотичного виховання.

Постановка проблеми. Негативний процес депатріотизації громадської свідомості, який став наслідком ідеологічної війни, багато в чому обумовив трагічні події в Україні, уможливив анексію Криму та окупацію територій Донецької та Луганської областей. Проте це стало каталізатором патріотичного ренесансу та консолідувало українську націю в боротьбі проти зовнішніх та внутрішніх загроз. Важливою потребою сьогодення стає збереження патріотичного потенціалу та спрямування його на підвищення громадської активності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема національно-патріотичного виховання була у фокусі уваги таких науковців, як: О. Вишневський, Г. Ващенко, О. Діденко, М. Потапова та ін. Однак, з огляду на сучасні виклики, розвиток публічного управління у сфері національно-патріотичного виховання потребує подальших досліджень.

Мета статті – обґрунтування векторів розвитку публічного управління у сфері національно-патріотичного виховання задля його модернізації та відповідності сучасним викликам.

Викладення основного матеріалу. Тривалий час національно-патріотичному вихованню та управлінню цим процесом не приділялось належної уваги. Навіть у чинній Конституції України відсутні основоположні поняття, що визначають

морально-політичні параметри розвитку сучасної цивілізованої держави. До них належать такі ключові поняття, як: «загальний добробут», «загальна користь», «спільні завдання», «патріотичне виховання», які містяться в конституціях Німеччини, Франції та Італії. Консолідація і стабільність, набуті внаслідок спільної зацікавленості громадян і підтримані «знизу», набагато ґрунтовніші й довговічніші за стійкість, забезпечену зусиллями «зверху», що теж необхідно, але явно недостатньо [2].

Наслідком тривалої депатріотизації духовного життя стало розмивання ціннісно-мотиваційного ядра національної самосвідомості, різке зниження почуття людської єдності і гідності. У молодіжній свідомості та субкультурі стали поширеними апатія і байдужість, нігілізм і цинізм, безвідповідальність і невмотивована агресивність, індивідуалізм і егоїзм, утилітарне і корпоративне ставлення до держави та інститутів публічного управління.

Після Революції гідності національно-патріотичне виховання набуває характеру системної і цілеспрямованої діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів освіти, організацій громадянського суспільства з формування у людини і громадянина високої національно-патріотичної свідомості, почуття відданості своїй державі. В основі системи національно-патріотичного виховання лежить ідея зміцнення української державності як консолідуючого чинника розвитку суспільства, формування патріотизму та утвердження національних цінностей. Основний програмний документ у формуванні державної політики національно-патріотичного виховання в Україні – Указ Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання». За мету в ньому визначені: подальший розвиток у суспільстві національної свідомості; формування почуття патріотизму на засадах духовності та моральності; популяризація духовно-культурної спадщини українського народу; активізація взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадських об'єднань у питаннях національно-патріотичного виховання [3].

Однією з причин виникнення проявів депатріотизації молоді є суперечливий процес створення нової системи патріотичного виховання, який відповідає реаліям сьогодення. Діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадських об'єднань громадян, що беруть участь у національно-патріотичному вихованні, не забезпечується оновленням форм і методів роботи з молоддю, характеризується невизначеністю, безсистемністю, невмінням зосередитися на вирішенні найбільш важливих, нагальних завдань.

Духовне джерело влади полягає в її етичному змісті. Тому влада, що виявляється перш за все як сила волі, обумовлена началом духовної гідності, моральною силою і правосвідомістю громадян. Перехід до досконалих технологій та зростання суспільного багатства, з одного боку, і трансформація системи публічного управління – з іншого, зумовили істотну зміну положення й ролі людини, яка стає свого роду системоутворювальною основою. Її алгоритми починають домінувати, задаючи відповідний настрій алгоритму держави вже як інституту, який обслуговує потреби людини і суспільства. Таким чином, змінюється послідовність ланок соціального ланцюга. Замість «держава – суспільство – людина», виникає послідовність типу «людина – держава – суспільство», вивільняючи поступово місце для наступного закономірного зв'язку «людина – суспільство – держава». Вихід із цього замкнутого кола бачиться в переході від соціоцентричного підходу до проблеми формування патріотизму до антропоцентричного.

Антропоцентричний підхід до формування державного українського патріотизму означає, що національні інтереси держави необхідно тісно

пов'язувати з інтересами особистості. У сфері публічного управління – це всебічна демократизація суспільного життя та становлення правової держави, у духовній сфері – створення міцних умов для вільного розвитку і прояву індивідуальності кожної особистості. Необхідно подолати інструментальний погляд на людську особистість.

Патріотизм є найбільш стійкою до різних змін соціокультурною цінністю, здатною об'єднувати людей навіть у найважчих історичних умовах.

За результатами опитування, проведеного Центром Разумкова у серпні 2020 р., якби референдум щодо проголошення державної незалежності України відбувався сьогодні, то він був би, безумовно, виграний для прихильників незалежності. Голоси розподілилися б так: 84,4 % – «за» і 15,6 % – «проти». Якщо аналізувати також респондентів, які вагаються з відповіддю або не пішли б на референдум, то проти були б менше ніж 13 % громадян, а майже 68 % проголосували б за незалежність. Водночас, незважаючи на таку абсолютну підтримку рішення про незалежність, простежуються суттєві регіональні, вікові та партійні відмінності. Так, на заході країни противників рішення про незалежність менше ніж 1 %, а на сході їх майже 30 %. Існує й така тенденція: чим молодші респонденти, тим більше серед них прихильників рішення про незалежність [6].

Формування патріотизму, патріотичних почуттів – це складний процес, на який впливає багато факторів. Безсумнівно, патріотизм починає формуватися в сім'ї. На становлення громадянської позиції сучасної молодшої людини найсильніший позитивний вплив має сім'я та авторитетні дорослі; потім – ЗМІ та соціальні мережі, найближче соціальне оточення, дещо слабше – навчальний заклад.

Формування патріотизму як важливої соціокультурної цінності та основи духовного відродження України неможливе поза історичною пам'яттю. Відомо, що народ, який заперечує своє минуле, історично приречений. Досвід і уроки історії служать цілям освоєння сьогодення і прогнозування майбутнього. Історія завжди моральна, бо, досягаючи історичну подію, людина виробляє своєрідний моральний вибір, оцінює сучасні події. З точки зору формування патріотичних настанов свідомості завдання історичного виховання двоєдине: розбудити в душі молодшої людини любов до історії, насамперед вітчизняної; домогтися моральної орієнтації, навіть неусвідомленої, на гуманістичний досвід історії.

Ціннісні відносини формуються сучасним суспільством. Актуалізація тих чи інших подій історії залежить від «соціального замовлення». Звідси виникає вибірковий інтерес до історичних фактів, подій, цілих епох. Більш складні компоненти розвиваються у зв'язку з діяльністю людей на благо Батьківщини. Причому взаємозв'язок власного і загального благополуччя співвідноситься тут як приватне до загального, тобто одне не тільки не суперечить іншому, але й детермінує його певною мірою. З діяльності розвивається і здатність критично сприймати вітчизняне буття. Але тут діяльність іншого порядку, вона передбачає рефлексію, високий освітній і культурний рівень. Тільки тоді критика зі сфери негативних емоцій переходить у сферу свідомості і знаходить конструктивність.

Формуванню патріотизму покликана сприяти і вся національна система освіти. Недолік духовності у вихованні особистості знецінює таку соціальну силу людини, як почуття. Переважання раціоналістичної однобічності (знання, ерудиція) над духовністю призводить до деформації самого процесу виховання. Ніщо так не сприяє вдосконаленню культури почуттів, як художні цінності, духовна культура.

Туризм – це також засіб духовного, культурного, соціального розвитку особистості, один із каналів формування патріотичної свідомості. Екскурсії, подорожі є одними з джерел знання, вони вчать вдивлятися в життя, вивчати його,

спостерігати, сприяють формуванню історичної пам'яті, патріотизму. Пам'ятники також сприяють формуванню почуття патріотизму, моральному і естетичному вихованню людей. Пам'ятки культури є основою національної культури, носіями вічних загальнолюдських істин. Вони відображають матеріальне й духовне життя минулих поколінь, історію країни. Твори мистецтва є носіями пам'яті про минуле. Такими є живопис, архітектура, як окремі пам'ятники, так і ансамблі. Одна зі сторінок історії – архітектура, у формах і образах якої завжди відображалось життя народу, рівень його духовної та матеріальної культури. Якщо людина байдужа до пам'яток історії своєї країни, вона переважно байдужа і до своєї країни.

Не менш важливі у формуванні патріотичних почуттів і традиції. Залежно від ціннісних орієнтацій сьогоднішніх ідеологів статус «справжньої» традиційності (і разом з нею «природності», укоріненості, органічності тощо) приписується одним явищам і принципам і відкидається в інших. З огляду на переривчастий характер історичного розвитку України, актуалізація, відродження традицій за своїм механізмом майже тотожні інноваційним процесам. Тому в нинішніх соціальних трансформаціях спиратися на традиції можна не завжди. Постійна апеляція до традиційних зразків може навіть ускладнювати адаптацію до соціокультурних змін, оскільки в цьому випадку може відбуватися по суті нашарування власне інновацій на «інновації-традиції».

Сьогодні, як і раніше, в українському суспільстві існує небезпека деградації інноваційного потенціалу, імітації інновацій, їх витіснення (явного і неявного) ідеологією і практикою традиціоналізму. Колишні міфи про «світле майбутнє» нерідко змінюються міфами про «світле минуле» (недавнє або далеке залежно від ідеологічних уподобань). Псевдоінновації можуть призводити до таких соціокультурних змін, які відбуваються згідно з французькою приказкою: «Чим більше змінюється, тим більше залишається самим собою».

Таким чином, застосування принципу «сумісності» при здійсненні інновацій у сучасній Україні передбачає необхідність і реальність вибору між різними, такими, що нерідко змагаються, традиційними культурними зразками. Цей вибір залежить від актуальних базових ціннісних орієнтацій. Загалом традиції не впливають на соціальну поведінку людини автоматично: вони певним чином відбираються, реалізуються нею в актуальній поведінці. Беручи до уваги множинність і різноманітність часів, просторів і зразків, наявних у соціокультурній спадщині України, українці сьогодні обирають не тільки сьогодення, а й майбутнє і минуле.

Однак світовий досвід показує, що жодна велика проблема перетворення потужної держави не вирішується без залучення і мобілізації всіх або більшості сторін людської природи. Десимволізація соціокультурної цілісності особистості і суспільства призводить до втрати почуття солідарності, спільної мети та цінностей, унаслідок чого в культурі починається активна деформація ідентичності. В Україні підсумком ідентифікаційної трансформації стала криза макросоціальної ідентичності, яка формує єдиний культурно-символічний та соціальний простір, що впорядковує і систематизує самосвідомість людини з точки зору загальних культурних цінностей та ідеалів.

Одним із важелів, здатних впливати на реконструкцію макроїдентичності і сформуванню нових соціокультурних орієнтирів, які мають державну і суспільну важливість і перш за все патріотизм, є створення збалансованої системи символів, атрибутів державної влади (до цих атрибутів країни, за якими її оцінюють і складають враження, слід віднести Верховну Раду України, Збройні сили України, герб, прапор, гімн держави, герби міст і областей, нагородну систему тощо). Наявність загальної системи загальнокультурних символів і цінностей є необхідною передумовою державної стабільності та інтеграції будь-якого

суспільства. Якщо герби, прапори та гімни мають функцію перш за все ідентифікаційну, то нагородна система є більш серйозним правовим механізмом заохочення громадян України за військову доблесть, трудові та наукові досягнення, громадську і культурну діяльність. Ці сфери людського буття були актуальними в усі часи існування людської цивілізації, особливо важливі вони тепер, у період системної кризи українського суспільства і, як наслідок, кризи соціокультурної ідентичності.

Актуальність символіки і зростання до неї інтересу нині визначаються такими критеріями: процес формування нових систем символів повинен бути реформаторським, що враховує новації всередині держави, її нові цілі і пріоритети; процес цей повинен бути зваженим, що враховує національні традиції та символіку української держави, а також краще зі світового досвіду; при створенні гербів, прапорів, нагород необхідно враховувати, що перед нашим суспільством стоїть завдання побудови правової держави; необхідно чітко визначити місце геральдики, фалеристики в системі соціальних і загальнолюдських цінностей; нарешті, символіка – феномен не тільки політологічний, а й соціальний і культурологічний. В умовах кризи культури, краху колишніх пріоритетів геральдична, знаменна, нагородна системи можуть стати певною мірою базою для створення нової системи суспільних цінностей. Слід підкреслити, що найчастіше відсутність символічної культури призводить до повного нігілізму та несприйняття в суспільстві тієї чи іншої символіки. Таким чином, в сучасних умовах національна символіка повинна стати нерозривною частиною життя українців, загальноукраїнської культури, національної свідомості та самосвідомості.

Формуванню патріотичних почуттів допомагає і звукова символіка, у тому числі й музичні твори, національні та державні гімни. Музика – одна з найбільш емоційних форм мистецтва – здатна не тільки висловлювати всю гаму людських почуттів, але й впливати на саму людину, на її розум, емоції, волю. Національна пісня сприяє виникненню патріотичних почуттів своїм емоційним фактором. Інформаційний фактор пісні важливий своїм текстом.

Не можна не зазначити також, що для формування патріотичних почуттів мають значення наукові заслуги вітчизняних учених, діячів культури, їх внесок у розвиток світової науки, культури, техніки. Саме ці діячі сприяють активізації всієї сукупності національних почуттів. Складовою частиною формування патріотизму є повернення історичної, національної топоніміки, відновлення пам'ятних дат в історії народу, відродження національних свят або оголошення нових. Свято – це не тільки день відпочинку і веселощів, але й пам'ятний день, присвячений певній події.

Таким чином, усі складові елементи культури сприяють формуванню патріотизму. Патріотизм – важливий стимул раціонального, неруйнівного процесу демократизації країни, стабілізації в Україні.

Відомо, що сприйняття патріотичної символіки, концептів та ідей не може формуватися поза смисловими зв'язками з образами держави, країни і приватного життя людей у цій країні. Знаки або символи, узяті самі по собі, змістовно порожні, і їх сприйняття завжди контекстуальне – обплутане цілою мережею інтерпретацій, смислів, настанов, більш-менш достовірних, стійких і осмислених. Зразки того, як інтерпретувати ті чи інші цінності, символи, поняття, задаються і транслиуються елітними групами в суспільстві, тими, хто володіє значними соціальними ресурсами. Водночас саме люди врешті-решт вирішують, чим насправді є всі ці цінності і концепти, оскільки вони сприймають не тільки пропонувані символічний та ідеологічний зміст, а й зразки поведінки [1].

Серед найбільш поширених, хоча при цьому чужих і несправедливих, сьогодні

сприймаються зразки егоїстичної дії. Сформувалося стійке уявлення, що проблема корупції продовжує лідирувати в переліку недосягнутих цілей після Революції гідності. За два останні роки кількість експертів, які вважають, що в Україні відсутня системна боротьба з корупцією, зросла з 48 % до 55 % [5].

Усі ці проблеми і події не є для людей зовнішніми, чужими і далекими. Як негативні зразки вони беруть участь у процесах формування уявлень про країну, про час і про себе. У комплексі патріотичних почуттів і ідей, у патріотичній ідентифікації величезну роль відіграють не пропаговані, але створювані самим життям зразки і норми соціальної поведінки. Німецький соціолог Макс Шелер писав про руйнівну силу ситуації, коли люди мають право порівнювати себе і своє життя з будь-яким зразком або еталоном, але при цьому усвідомлюють, що «не мають права зрівнятися», стати «таким самим» [7]. У результаті людина позбавляється підстав для позитивного оцінювання себе і власного життя, оскільки справжні цінності виявляються протилежними проголошуваним і засвоєним цінностям. Напевно, українське суспільство ще далеке від такого «ціннісного повороту», але у сформованій системі ціннісних і нормативних пріоритетів патріотизм виявляється погано сумісним з характером висунутих життям вимог адаптації та ресоціалізації.

На думку В. Расевича, «якщо подивитися на український політичний ландшафт, то можна зауважити, що всі політики є патріотами. З тією різницею, що одні патріоти «нашей общей родині», другі – Української Соборної Самостійної Держави з усіма етноцентричними атрибутами: корінною, титульною нацією, етнонаціоналізмом та національним волонтаризмом. І ще один, ледве окреслений, але дуже численний прошарок суспільства, людей, які ... хочуть бачити Україну сучасною, сильною і соціально справедливою» [4].

У цьому сенсі головне завдання сучасності – виховання повноцінної патріотичної політичної та економічної еліти. Без відчуття національної належності, без почуття патріотизму – любові до Батьківщини – людина позбавлена онтологічних зв'язків з буттям, бо якщо в душі немає земної Батьківщини, то не існує інстанції відповідальності, обов'язку та совісті.

У багатьох відсутнє відчуття онтологічних основ життя, ми не знаємо, хто ми є, не розуміємо, де знаходимося і для чого народилися – навіть не усвідомлюємо, що повинні це знати. Більшість пропонованих суспільно-політичних програм складені поза тією цивілізацією, яку вони намагаються розвивати, тобто поза українськими історичними традиціями. Пануюча турбота громадських сил спрямована на те, щоб шукати рецепти де завгодно, тільки не в руслі української культури.

Патріотична позиція – це помірний національний консерватизм, заснований на вічних цінностях, налаштований керуватися органічними глибинними переворотами в національному дусі. Освічений патріотизм – це прийняття особистої відповідальності за свою історію, культуру, загальну духовну спадщину та середовище проживання. Це ставлення до професії як до громадянського служіння. Про патріотизм як основу державної політики України можна буде говорити в тому випадку, якщо заходи уряду, спрямовані на підвищення життєвого рівня жителів країни, на подолання небезпечних для єдності країни соціальних контрастів, на відчутну підтримку сімей, стануть реальністю.

Висновки. Отже, запропонована логіка міркувань дозволяє стверджувати, що формування патріотизму в умовах сучасної української дійсності має здійснюватися як заходами державного впливу, так і заходами, що включають активізацію всіх елементів системи публічного управління. Процес відновлення патріотичної свідомості має багатоаспектний характер, у ньому немає «дрібниць». Він спрямований на поліпшення якості життя, сімейне виховання, формування

історичної свідомості, більш широке використання в ідеологічній та виховній роботі символічної та обрядової сторін, подолання недооцінки їх важливості, розумне поєднання місцевої та загальнодержавної символіки і, що особливо слід підкреслити, виховання патріотизму в середовищі політичної та економічної еліти.

Важлива позиція еліти, розуміння нею сутності процесів, що відбуваються, її справжня зацікавленість у побудові й розвитку системи патріотичного виховання, адже патріотизм, особливо в умовах зовнішніх викликів, є найважливішим критерієм характеристики соціокультурних процесів, ефективності діяльності інститутів публічного управління.

Список бібліографічних посилань

1. Власова Т. И. Глобализм VS. Мультикультурализм и проблема патриотизма // Соціальний розвиток України та патріотичне виховання громадян: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. з патріотичного виховання молоді, 18 – 19 жовт. 2012 р. Запоріжжя, 2012. С. 140 – 144.

2. Михельсон М. З Україною в серці, але без зброї в руках: що таке патріотизм для українців сьогодні. URL: <https://detector.media/infospace/article/174105/2020-01-22-z-ukrainoyu-v-sertsii-ale-bez-zbroi-v-rukakh-shcho-take-patriotyzm-dlya-ukraintsiv-sogodni>.

3. Про Стратегію національно-патріотичного виховання: Указ Президента України від 18 трав. 2019 р. № 286/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2862019-27025>.

4. Расевич В. Патріотам можна. Коли патріотизм стає прихистком для негідників. URL: https://zaxid.net/statii_tag50974.

5. Стан корупції в Україні за оцінками населення, бізнесу та експертів. URL: <https://nabu.gov.ua/en/open-office/biblio/sociologiya/stan-korupcii-v-ukrayini-za-ocinkami-naseleण्या-biznesu-ta-ekspertiv>.

6. Україні – 29. Де ми зараз та куди прямуємо? // Разумков Центр. Серпень, 2020. URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/ukraini-29-de-my-zaraz-ta-kudy-priamuiemo>.

7. Шелер М. Сутність моральної особистості / пер. з нім. М. Култаєвої // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрями. Хрестоматія. Київ: Ваклер, 1996. С. 9 – 30.

List of references

1. Vlasova T. I. Globalizm VS. Multikulturalizm i problema patriotizma // Sotsialnyi rozvytok Ukrainy ta patriotychne vykhovannia hromadian: materialy VI Mizhnar. nauk.-prakt. konf. z patriotychnoho vykhovannia molodi, 18 – 19 zhovt. 2012 r. Zaporizhzhia, 2012. S. 140 – 144. [in Russian].

2. Mykhelson M. Z Ukrainoiu v sertsii, ale bez zbroi v rukakh: shcho take patriotyzm dlia ukraintsiv sohodni. URL: <https://detector.media/infospace/article/174105/2020-01-22-z-ukrainoyu-v-sertsii-ale-bez-zbroi-v-rukakh-shcho-take-patriotyzm-dlya-ukraintsiv-sogodni> [in Ukrainian].

3. Pro Stratehiiu natsionalno-patriotychnoho vykhovannia: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 18 trav. 2019 r. № 286/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2862019-27025> [in Ukrainian].

4. Rasevych V. Patriotam mozhna. Koly patriotyzm staie prykhystkom dlia nehidnykiv. URL: https://zaxid.net/statii_tag50974 [in Ukrainian].

5. Stan koruptsii v Ukraini za otsinkamy naseleण्या, biznesu ta ekspertiv. URL: <https://nabu.gov.ua/en/open-office/biblio/sociologiya/stan-korupcii-v-ukrayini-za-ocinkami-naseleण्या-biznesu-ta-ekspertiv> [in Ukrainian].

6. Ukraini – 29. De my zaraz ta kudy priamuiemo? // Razumkov Tsentr. Serpen, 2020. URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/ukraini-29-de-my-zaraz-ta-kudy-priamuiemo> [in Ukrainian].

7. Sheler M. Sutnist moralnoi osobystosti / per. z nim. M. Kul'taievoi // Suchasna zarubizhna filosofiiia. Techii i napriamy. Khrestomatiiia. Kyiv: Vakler, 1996. P. 9 – 30 [in Ukrainian].

LYPOVSKA Nataliia

Doctor of Public Administration, Professor,
Head of Public Administration
and Local Government Department,
Dnipropetrovsk Regional Institute of Public Administration,
National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

SHYROKOV Serhii

Postgraduate Student,
Dnipropetrovsk Regional Institute of Public Administration,
National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

VECTORS OF PUBLIC GOVERNANCE DEVELOPMENT IN THE NATIONAL AND PATRIOTIC EDUCATION

The article is devoted to substantiation of vectors of development of public administration in the field of national and patriotic education in Ukraine. The reasons for the patriotization of Ukrainian society, which were accumulated during the years of Ukraine's independence, which resulted in the erosion of the value-motivational core of national identity, a sharp decline in human unity and dignity, are considered. The ways of development of the system of national and patriotic education after the Revolution of dignity are considered. It is substantiated that the system of national and patriotic education is based on the idea of strengthening Ukrainian statehood as a consolidating factor in the development of society, the formation of patriotism and the establishment of national values.

It is proved that the formation of patriotism in the modern Ukrainian reality should be carried out both by measures of state influence and measures that include the activation of all elements of the public administration system. The process of restoring patriotic consciousness is multifaceted and includes problems of improving the quality of life, problems of family upbringing, problems of formation of historical consciousness, problems of wider use of ideological and educational work of symbolic and ceremonial parties, overcoming underestimation of their significance, reasonable combination of local and national symbols, education of patriotism among the political and economic elite.

Key words: patriotism, national and patriotic education, patriotic consciousness, public administration in national and patriotic education.

Надійшла до редколегії 09.02.21